

# VALENTIA.

185

Non ignobilis in Valentia loci sunt hodieq; *Segorbia*, *Segobriga* Ptolemæo & Straboni, uti placet Vafæo, Clusio, Taraphæ, Emanueli Enrico, & aliis: *Segobrigam* habent Nummi Augusti. Incolæ Plinio *Segobricenses*; eos in capite Celtiberiæ ponenti. *Segobriga* tamen Morali cenfetur *Injefta*, vel *Cabeça el Griego*: cujus fententiæ eft & Ioannes Mariana. Hieronymus Surita, ubi fuerit *Segorbia*, dicit fe ignorare. *Segobrica* meminit antiquum Marmor, quod Tarracone. *Denia*, *Dianium* (ut volunt Florianus, Moralis, Clufius) apud Ciceronem & Plinium, qui *Stipendarium* cognominat. *Incibilis* Livii: quæ *Indibilis* Frontino, ubi Annonem Carthaginenfium Ducem ab Scipione fugatum narrat, *Chelva* cenfetur Floriano fubdubitant tamen. *Illici* Plinio, *Ilcias* Ptolemæo, *Illice* Pomponio, *Ilce* Colonia nummis, *Illicitani* etiam Ptol. (unde *Illicitanus Sinus*) hodie aliis *Alicanta*, aliis *Elche*, quod propius accedit. *Belgida* Celtiberiæ urbs nomen adhuc retinet. *Leria*, quæ & *Hedeta* Ptol. (unde *Heditani populi*) *Liria* hodie eft Clufio & Morali. *Oliete Orcelis* Ptolemæi Floriano, *Horivela* & *Oriola* Gomecio eft & Clufio; *Zamora* Nebriffenfi. *Bigerra* Livii & Ptolemæi; hodie *Bejar* Beutero & Vafæo; Clufio *Villena* eft. Quæ *Setabis* Strab. vel *Setabis* antiquis Lapidibus, teftè Clufio; hodie Floriano iudice, *Xativa* cluit. Fluvios habet *Flumina*. hæc Regio multos, inprimis vero *Turiam*, quem Pomponius *Duriam*, *Doriam* Ptolemæus nominat. Incolæ Arabicam vocem *Guetalabiar* fervarunt, quæ vox aquam puram fignificat. Magnas hic fluvius commoditates, *Montes*, locis per quæ fluit adfert. Eft & *Sacro* fluvius, *Xucar* novo nomine dictus. E montibus hic oritur Orofpedanis. Habet Valentia duos Montes, quibus nomen *Mariola* & *Penna goloſa* (Rupem cupedinariam Latine diceret) in quos, quum Stirpibus rarioribus Herbiſque variis abundent, quotidie magnus Medicorum & Herbariorum numerus ex diverſis Hispaniæ partibus confluit, Nunquam non rari quid ibi fe offert. Valentia urbs antiquitate venerabilis eft, ibique ad noſtram ætatem multa perdurant antiqua marmora, Romanis infcriptionibus inſculpta, quarum quædam videri apud Beuterum, Ambroſium Moralem, Hotomannum in Cæſaris Ephemerides, & alios, poſſunt. In urbe Sagunto nunc *Morvedre* Theatrum & ſcena, aliaque multa Antiquitatis veſtigia, ut *Se-* *Opera publica*, pulchra Sergiorum, L. Galbæ, Sergii Galbæ & aliorum ejus gentis, ex quorum Lapidibus conſtructum eſt Cœnobium fratrum Trinitatis. Academiam habet Valentia celebrem. Præter hanc in regno Valentia eſt & Academia *Gandama*, quam non ita pridem erexit Illuſtriſſimus Gandiæ Dux, ut ibi præcipue Patres Societatis Jeſu, ad quam ſeipſum quoque contuliſſe fertur, philoſopharentur. Valentia quod ad adminiſtrationem Reipublicæ attinet, facile omnes antecedit Hispaniæ Civitates. Ager hujus urbis maxima ex parte Gête è Mauris oriunda, *Mores*, & paternum ſive avitum ſermonem ac ſere vitæ morem adhuc retinente, colitur. Illud autem non omittendum quod M. Tullius in Valentia laudem protulit oratione in Verrem ultima: *Valentinorum* (inquit) *hominum hone-* *Opificia*, *ſiſſimorum teſtimonio*. Multum Byſſi hoc in regno paratur. *Valer* & *Valentia commercio* (ut ſcribit Olivarius Valentinus) *mercatorum maximo*. Nam inde exportantur varia & multa merces, inprimis hoſoſerica tele ſere omnium colorum & ſila ſerica ex vermibus, panni optimi in Inſulas Baleares, & Siciliam & Sardiniam, & ii panni vocantur contracti; ex *Mercimonia*, portantur inde Oriza, Saccharum albedine admirabili, uvæ paſſæ & Ficus, nec non & fructus Saccharo conditi.

A a

Aragon